

Poikkeuksellinen säännöllinen työaika. Pelastuslaitos.**Dnro 28/2021, annettu 18.10.2021**

Aluehallintoviraston päätös kumottiin ja asia palautettiin aluehallintovirastoon uudelleen käsiteltäväksi.

Huom. Annettu liitepäätöksenä. Liitteitä ei ole mukana tässä päätöksen lyhennelmässä.

Oikaisuvaatimuksen tekijä: X:n Pelastuslaitos-liikelaitos

Vireille: 5.8.2021

Oikaisuvaatimuksen kohde: Lounais-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastualueen päätös LSAVI/12315/2021, joka on annettu 7.7.2021 (liite nro 1).

X:n Pelastuslaitos -liikelaitoksen oikaisuvaatimus ja siinä mukana oleva luottamusmies A:n lausuma on työneuvoston päätöksen liitteenä (oikaisuvaatimus liite nro 2). Luottamusmies B ei ole lausunut asiassa.

TYÖNEUVOSTON PÄÄTÖS

Aluehallintoviraston päätös LSAVI/12315/2021 kumotaan ja asia palautetaan aluehallintovirastoon uudelleen käsiteltäväksi.

Aluehallintoviraston tulee, tämän päätöksen saatua lainvoiman, omasta aloitteestaan ottaa asia uudelleen käsiteltäväkseen. Oikaisuvaatimuksen tekijän suostumuksella asia voidaan ottaa aluehallintovirastossa uudelleen käsiteltäväksi jo ennen kuin tämä päätös on saanut lainvoiman.

Päätöksen perustelut

Oikaisuvaatimuksen tehneen työnantajan mukaan lupaehdot 5 a ja 5 b eivät täytä hallintolain (434/2003) mukaista vaatimusta selkeydestä ja yksiselitteisyydestä. Ehdot koskevat ylityötä ja ne kuuluvat seuraavasti:

”5. Ylityö

a. Ylityötä on mahdollista sijoittaa työaikalain 17 § mukaisesti säännöllisten työvuorojen yhteyteen.

b. Ylityötä saa sijoittaa lupaehdossa 6 mainitulle lepoajalle ennalta suunnitellusta työvuorosta irrallisena enintään 10 kertaa vuodessa.”

Työneuvosto on työnantajan kanssa samaa mieltä siitä, että mainitut lupaehdot olisi voitu muotoilla nykyistä informatiivisemmiksi. Tämä tarkoittaa erityisesti ”yhteyteen” ja ”irrallaan” - ilmaisujen selventämistä. Työneuvosto ei kuitenkaan katso tarpeelliseksi tai tarkoituksenmukaiseksi palauttaa asiaa tämän johdosta aluehallintovirastoon uudelleen käsiteltäväksi. Sen sijaan työneuvosto kiinnittää huomiota siihen, että luvasta ei käy yksiselitteisesti ilmi, mikä itse asiassa on siinä tarkoitettua ylityötä; milloin ylityön syntyminen voi ylipäänsä olla käsillä ja tarkoitetaanko ylityöllä samaa kuin työaikalaisissa. Epäselvyys syntyy erityisesti silloin, kun luvan ehdot 7 a ja b yhdistetään ehtoihin 5 a ja b. Edelleen työneuvosto huomauttaa, että tasoittumisjakson ollessa pitkä, ei ainakaan työaikalain mukaisen viikoittaisen ylityön syntymisestä voi varmistua etukäteen. Näin ollen luvan ehdoissa 5 a ja b lieneekin tarkoitus

määrätä säännöllisen työvuoron lisäksi tehtävästä (ylimääräisestä) työstä. Ylityö-termi ei siis tältä osin ole välttämättä oikea.

Lopuksi työneuvosto kiinnittää huomiota siihen, että vaikka työajan järjestämiseen myönnetään poikkeuslupa, on työnantajan aina varmistuttava siitä, että työaikalain 18 §:ssä säädetty absoluuttinen enimmäistyöaika ei ylity. Poikkeuslupa ei siis oikeuta miltään osin mainitun enimmäistyöajan ylittämiseen.

Jotta aluehallintovirasto voisi vielä harkita lupaehtojen tarkoituksenmukaisuutta ja niiden kirjoitusasua, harkitsee työneuvosto oikeaksi palauttaa asian sen käsittelyyn.

Työnantaja on pyytänyt muuttamaan lupaehto 6 a, jonka mukaan 24 tunnin pituista työvuoroa tulee seurata aina vähintään 72 tunnin pituinen lepoaika ja sitä tulee edeltää aina vähintään 11 tunnin pituinen lepoaika. Tämä lupaehto on ollut säännönmukaisesti aluehallintoviraston viimeaikaisissa päätöksissä, mutta siihen on liitetty – kuten käsillä olevassakin asiassa – mahdollisuus poikkeuksiin. Niistä on määrätty luvan ehdossa 7. Lupaehdot 6 a ja 7 muodostavat kokonaisuuden, joka vastaa myös työneuvoston aiemmin päättämää ja vastaavissa asioissa noudattamaa käytäntöä. Työneuvosto toteaa, että ainakaan sen mielestä ei olisi mahdollista muuttaa lupaehto 6 a oikaisuvaatimuksessa esille tuoduilla seikoilla.

Sovelletut lainkohdat

Hallintolain (434/2003) 45 § ja 49 g (581/2010).

Työaikalain (872/2019) 5 ja 25 § sekä 39 §:n 1 momentin 1 kohta.

Päätös on yksimielinen ja se perustuu puheenjohtaja Ahtelan sekä jäsenten Hjelt, Ilveskivi, Rautio ja Salonen mielipiteeseen.